

Høstdrab

– nu må det tages alvorligt

– også i Danmark!

Nu falder hammeren, hvis du som tysk landmand ikke laver afværgeforanstaltninger. Flere er blevet idømt bøder op til 50.000 danske kroner eller op til et års betinget fængsel.



Som professionel forsøger man altid at se bort fra menneskelige følelser i forhold til dyr, men at mange dyr lemlæstes ved græsslæt – som dette lam – går lige i hjertet. Det må forhindres. Måske vores naboer i syd har fundet vejen frem? Foto: Manfred Wysocki.

Tekst: Carsten Riis Olesen

NATUR/VILDTFORVALTNING: Som vildtbiolog og forsker troede jeg, at faglig viden var nøglen til problemløsning, men den meningsløse lemlæstelse og ihjelslåning af rålam, harekillinger og jordrugende fugle ved høslæt skal øjensynligt løses på et helt andet niveau. Vores tyske naboer viser vejen!

Lovgivning

I Tyskland, hvor op mod 100.000 rådyrlam (fem gange mere end i DK) hvert år lemlæstes eller dør ved græsslæt, blev der i 2002 i den tyske dyreværnslov (Tierschutzgesetz

§ 17, nr. 1) indføjet, at hvem der med forsæt og uden saglig grund udsætter et hvirveldyr for pine eller død, straffes med op til tre års fængsel eller med bødestraf. Tolkningen af lovgivning og praksis er meget kontant, idet det forudsættes bekendt, at en række vildtarter yngler i græsarealer i maj-juni. Høslæt uden afværgeforanstaltninger betragtes derfor som forsætligt brud på dyreværnsloven. I praksis kræves, at der før høslæt udføres dokumenterbare afværgeforanstaltninger. Reglementeret jagt, jf. jagtlovens bestemmelser, betragtes naturligvis som legitim grund til at slå dyr ihjel.

Adskillige dommerkendelser er allerede faldet, hvor landbrugere, som har ignoreret kravet om afværgeforanstaltninger før slæt og derfor anmeldt, er blevet idømt bøder op til 50.000 danske kroner eller op til et års betinget fængsel.

Hvem har ansvar i Tyskland?

Primært er det den person, der driver jorden og udfører eller igangsætter græsslættet, som har ansvaret for, at der forud for høst er anvendt afværgeforanstaltninger. Anvendes der fremmed arbejdskraft til arbejdet, fx en maskinstation, er det maskinførerens ansvar at indhente oplysninger om, hvorvidt der er udført afværgeforanstaltninger før igangsætning. Sættes græsslæt i gang uden sikkerhed for, at der er foretaget afværgeforanstaltninger, kan maskinførerens dømmes for forsætligt brud på dyreværnsloven.

De jagtberettigede har imidlertid også ansvar for at medvirke til at forhindre høstdrab. Pligten til at pleje vildtet (Hegepflicht) indgår i jagtloven, og jægerne pådrager sig ansvar i forhold til både jagt- og dyreværnslov, hvis de, efter rimeligt varsel (48 timer) og uden grund, undlader at medvirke til eller foranstalte, at andre udfører opgaven med at reducere risikoen for høstdrab.

Den tyske lovgivning på området har givet et markant aftryk i form af almen fokus på området og styrket aktivitet indenfor udvikling af metoder, der kan reducere høstdrab. Et landsomfattende "Kitzrettung-Hilfe"-korps er bl.a. etableret.

EU-krydsoverensstemmelse

På EU-plan er der overvejelser om, hvorvidt kravet om afværgeforanstaltninger før græsslæt i maj og juni kan indgå i reglerne for krydsoverensstemmelse. Herved vil manglende dyreværn kunne få afgørende betydning for EU-støtten til den enkelte landmand. Risikoen for reduktion eller bortfald af støtte vil være stærkt motiverende i forhold til krav om udvikling af udstyr og effektive metoder til at reducere risikoen for høstdrab.

I Danmark

Uanset undersøgelser over omfang af høstdrab og afværgeforanstaltninger af mange forskellige typer, så er fakta, at

Undgå høstdrab

En række metoder kan anvendes til reduktion af høstdrab ved græsslæt. Ikke alle metoder er lige effektive, men de vil kunne anvendes i kombination:

1. Systematisk afsøgning af græsareal få timer inden slæt – maks. 10 meters afstand mellem personer og gerne suppleret med hunde. Gennemøgning med hunde alene anbefales ikke.
2. Systematisk afsøgning af græsarealer få timer inden slæt via droner med termisk kamera.
3. Opstilling af afværgeforanstaltninger dagen før slæt. Integrer flest mulige stimuli: bevægelse, lyd, kontrastfarve og lugt/duft. Maks 50 meter mellem pæle.
4. Forebyggende udlægning af duftspor dagen før slæt enten via sprøjtedrone, til fods eller med passende køretøj. Benyttes maskinstationer til græsslæt, kordineres forebyggelsen bedst herfra.
5. Vildtvenlig høstteknik – under slæt høstes indefra og ud mod markgrænserne.

For yderligere detaljer henvises til Danmarks Jægerforbund hjemmeside via dette link: kortlink.dk/2f7rd

problemets alvor i alt for stort et omfang ignoreres, og tusindvis af rådyrlam, harekillinger og jordrugende fugle lemlæstes eller dræbes hvert år – vel vidende at de ligger derude i græsset!

Ikke engang frygten for, at kadavere af høstdræbte dyr vil forurene foderet til husdyrene (botulisme), synes at give de danske landmænd motivation for anvendelse af afværgeforanstaltninger. Mange indkalkulerer nemlig, at rovfugle og -patedyr rydder effektivt op på slætmarkerne i løbet af få dage. cro@jaegerne.dk



Når en traktor med skårlægger kommer drønende med 20 kilometer i timen, bliver alt større liv i marken udsat for livsfare. Foto: Max Steinar.